Профорієнтаційний захід для учнів 9-11 класів
(укладач Тур Оксана Миколаївна, ДНЗ «Шосткинський центр ПТО»)

Місце проведення: Державний навчальний заклад «Шосткинський центр професійно-технічної освіти» (зала засідань)

Форма проведення: Квест

ТЕМА: «Вирушаємо у подорож світом професій»

МЕТА:

формувати загальну готовність старшокласників до професійного самовизначення, активізувати проблеми вибору професії, виявлення професійних інтересів, схильностей учнів, розширити уявлення про світ професій та їхні особливості, презентувати перелік професій даного закладу для залучення учнів до навчання у закладі.

Обладнання: «смайлики-почуття», маршрутні листи А-5, ватмани, конверти з літерами (30 літер), скотч; бейджики для ведучого, спікерів та волонтерів; оформлення кожної станції квесту (цитати, інвентар, реквізити тощо).

Час проведення: до 1,5 години.

Структура заходу:

1. Зустріч із старшокласниками. Інформаційне повідомлення ведучого про складність професійного самовизначення
2. Об'єднання учасників у команди.
3. Шикування команд.
4. Знайомство старшокласників з волонтерами.
5. Організаційна частина:

- пояснення правил квесту;
- повідомлення мети проведення квесту;
- отримання маршрутних листів.

4. Основна частина. Проведення квесту.

5. Кінцевий етап (у залі засідань усі учасники з отриманих на кожній станції літер складають словосполучення на тему «Професія», приклеюють це словосполучення на фліпчарт і оформлюють його «смайлами»).

6. Підведення підсумків квесту.

7. Пригощання учасників смаколиками, виготовленими учнями-кухарями.

Організація квесту

1. Розробка маршрутних листів (*кожна з п'яти команд отримує свій порядок станцій*).

2. Підготовка «станцій» для проведення профорієнтаційних завдань.

Хід заходу:

І.Вступна частина (організаційний момент)

1.Інформаційна бесіда ведучого.

Мета: створити сприятливу, довірливу атмосферу.

Ведучий: «Доброго дня, шановні випускники! Сьогодні перед вами стоїть важливе питання: куди піти навчатися, яку професію обрати? Проблема вибору професії завжди була актуальною і тим більше, залишається такою в сучасних умовах. З причини незнання правил вибору професії, ситуації на ринку праці, відсутності практичного досвіду професійної діяльності близько 40% молодих людей обирають професію, що не відповідає їх інтересам, нахилам та здібностям. Особливо значущою є проблема набуття учнями актуальних знань про певний рід професійної діяльності, власні можливості оволодіння нею. На ринку праці склалася парадоксальна ситуація – безробіття і дефіцит кадрів. Значна частина молоді після закінчення закладу освіти змушена працевлаштовуватися не за фахом, одержувати статус безробітного або взагалі виїжджати в пошуках роботи за межі області або держави. Як

свідчить аналіз ринку праці нашого регіону, фахівці, які мають робітничу кваліфікацію, в останні роки стабільно затребувані на підприємствах. Найпопулярнішими професіями, що сьогодні мають попит, є професії висококваліфікованих робітників-слюсарів, токарів, водіїв, кухарів, продавців, перукарів, будівельників та інших представників робітничих професій.
Розмірковуючи над своїм майбутнім, ви вже мрієте кимось стати. І сьогодні я пропоную вам вирушити у цікаву подорож світом професій. Професія – це вид трудової діяльності, що вимагає від людини певних знань, умінь і навичок, досвіду роботи і є джерелом заробітку. Світ професій дуже великий, їх налічується близько 6 тисяч. У професіях є свої різновиди, свої родзинки й цікавинки. І сьогодні ви познайомитеся з професіями закладу освіти.

2.Правила квесту. Ознайомлення з правилами гри «Вирушаємо у подорож світом професій».
Мета: згуртувати учнів у групи, заохотити до співпраці, пояснити правила квесту (*на кожній станції команда виконує завдання й отримує літеру та обирає «смайлик-почуття», які знадобляться учням на кінцевій «станції»*).
Ведучий об'єднує учнів у 5 команд, кожна з яких обирає капітана. Ведучий знайомить кожну команду з волонтерами та відправляє їх на першу «станцію» (*у волонтера знаходяться листи-маршрути формату А-5 та конверти з 6 літерами, які він віддає капітану на кожній станції згідно з маршрутним листом за певну виконану роботу).*
Отже, вирушаємо….*Завдання – описати майстер-класи за професіями*

ІІ.Основна частина

Команди відправляються у подорож…*(кожна команда, перебуваючи на «станціях», виконує завдання з кожної професії, отримує літеру та обирає «смайлик». Якщо професія сподобалась, завдання були цікавими й учні задоволені, то вони обирають веселий «смайлик», якщо навпаки – сумний).*
Спікери *(учні або майстри виробничого навчання),* зустрічаючи команду, розповідають про свою професію, наголошують на особливості, перевагах та вагомому значенні професії, показують майстер-класи та консультують учнів при виконанні завдань.
Після проходження всіх майстер-класів на станціях, команди усі разом збираються в одній залі, де виконують останнє завдання (з отриманих літер складають словосполучення на тему «Професія» і приклеюють літери на ватман, туди ж приклеюють «смайли», таким чином висловлять свої почуття).

Завершення квесту:

Кожному учаснику була надана можливість проявити себе в якості кваліфікованого робітника. Під час подорожі учні мали можливість познайомитися з професіями закладу освіти, визначити й проаналізувати свої здібності, вміння та можливості, а також звернути увагу на важливу інформацію про світ професій та потреби на сучасному ринку праці.
Ведучий підбиває підсумки заходу.

Ведучий:

Вибір професії — це справа не одного дня. Сьогодні ми познайомили вас з нашими професіями, ви виконали декілька вправ-завдань з кожної професії. Перед вами відкривається шлях в ваше професійне майбутнє. Правильний вибір трудової діяльності - це надзвичайно важлива справа. Від цього залежить і продуктивність праці, і соціальна активність людини, і життєва доля. Кажуть, що вибір професії - це друге народження людини. Від того, наскільки вірно ви оберете свій життєвий шлях, залежить, яке місце в суспільстві ви будете займати».
Ведучий дякує учасникам за співпрацю.

Додаток 1 .
Станції з професій

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, водій.
Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення
Перукар.
Манікюрник. Педикюрник
Кухар. Кондитер. Адміністратор (господар) залу
Майстер ресторанного обслуговування

Додаток 2 .
Вступна бесіда для спікерів

СЛЮСАР З РЕМОНТУ КОЛІСНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, ВОДІЙ.

У міру того як розвивався автотранспорт, все більше виникала необхідність у фахівцях, які б могли стежити за робочим станом автомобіля, а також уміти усувати несправності. У другій половині XX століття постійне зростання кількості автомобілів і ускладнення механізмів неминуче призвели до необхідності виникнення такої професії, як автослюсар. Це фахівець широкого профілю, який досконало повинен знатися на технічному влаштуванні будь-якого механізму автомобіля. На сьогодні професія автослюсаря є однією з найбільш затребуваних в автосервісах. Щодня нам постійно доводиться стикатися з будь-яким видом автотранспорту – будь то особистий автомобіль або громадський транспорт, за усіма потрібен професійний і своєчасний догляд. Саме тому кваліфікований фахівець з ремонту і діагностики автомобіля сьогодні є досить потрібним. Постійне збільшення кількості автомобілів на дорогах, а також вдосконалення і ускладнення конструкції і механізмів потребують великої кількості обслуговуючого персоналу на станціях техобслуговування. Таким чином, професія автослюсаря до сьогодні затребувана і не втрачає своєї популярності. У завдання автослюсаря входить, перш за все, виявлення несправностей автомобіля, загальна оцінка стану авто, а також подальший ремонт, регулювання і налагодження його механізмів.

Робота автослюсаря потребує хорошого технічного і логічного мислення, чудового зорового і слухового сприйняття, а також хорошої координації рухів та фізичної підготовки, доброго здоров'я, максимальної відповідальності та зосередженості.

Рух – основна умова сучасного життя, проте не кожен громадянин нашої країни може дозволити собі особистий транспорт, і саме в такому випадку на допомогу приходить водій. Разом з цим, професія водія дуже актуальна в сфері доставки вантажів на різні дистанції. Історично водії існували з моменту появи першого транспортного засобу. Кожна транспортна новинка викликала подив і навіть побоювання з боку жителів які, в свою чергу, воліли віддавати управління та особисту безпеку в руки досвідченого водія, який добре знав правила пересування на цих транспортних засобах. Спеціальний працівник, керуючий легковими і вантажними автомобілями, був і до цих пір залишається затребуваним.

В обов'язки водія входить не тільки безпосереднє управління автомобільним транспортом, а й контроль дотримання пасажирами основних правил проїзду, контроль безпеки під час посадки і висадки, комфорт пасажирів під час поїздки. При виникненні поломок або несправностей, саме водій відповідальний за усунення незручності. Більш того, досвідчений водій здатний в найкоротші терміни оцінити ситуацію руху на дорозі, визначитися з найкоротшим маршрутом, уникнувши прикрої втрати часу в міських пробках у години пік. Обов'язковим для водія також є вміння передбачити всі можливі перешкоди, прорахувати розвиток ситуації завчасно і в разі небезпеки уникнути зіткнення з іншими транспортними засобами. Для водія головне – добрий зір (який перевіряється при планових медоглядах), добра увага і пам'ять, наявність прав потрібної категорії і знання правил дорожнього руху.

ОПЕРАТОР З ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення – це висококваліфікований робітник, який вміє не тільки працювати з офісними додатками (текстовим редактором, електронними таблицями, базами даних, графікою, презентаціями), а й є технічним фахівцем в області інформаційних технологій.

Сферою професійного використання випускників даної професії є сервісні центри з продажу та ремонту комп'ютерної, офісної та побутової техніки; Інтернет-провайдери; фірми-розробники програмних продуктів; підприємства, установи та організації всіх видів економічної діяльності. Це спеціаліст у сфері обчислювальної техніки, сучасного програмного забезпечення, автоматизації виробничих та інших процесів. Для стороннього спостерігача робота оператора може здатися рутинним сидінням перед комп'ютером. Насправді в цій професії досить багато цікавого, що для необізнаного може залишитися незрозумілим. Роботу оператора програмного забезпечення можна порівняти також з роботою годинникаря, де кожен гвинтик і кожна шестерня до останнього мають бути встановлені на своє місце настільки точно, щоб годинник ішов правильно.

В обов'язки оператора входить аналіз, оцінка тексту, внесення необхідних змін до структури того або іншого документу. Основне завдання полягає в правці тексту. Робота з текстами передбачає відмінне знання української мови та англійської. Для багатьох є плюсом, що існує можливість працювати віддалено (досить мати вдома комп'ютер з необхідними програмами і виходом в Інтернет).

Претендент на посаду оператора повинен уміти працювати на комп'ютері, швидко друкувати, грамотно говорити, бути комунікабельним, відповідальним. Для операторів важливі терпіння і стресостійкість. Робота оператора передбачає наявність аналітичного складу розуму і критичного мислення. З якостей характеру найбільш істотними є здатність зосереджуватися і посидючість.

ПЕРУКАР

Перукар – це спеціаліст, що займається доглядом за волоссям клієнтів, створенням зачісок. Перукар робить різні види стрижок, зачісок, фарбування, хімічну завивку і укладку, займається лікуванням волосся, коригує форму вус і бороди. Деякі перукарі спеціалізуються на виготовленні париків, накладних вус, брів тощо. Хороший майстер повинен вміти підкреслити переваги і приховати недоліки обличчя відвідувача. За допомогою хорошої зачіски можна скорегувати овал обличчя. Добре підібрані кольори, тон і спосіб фарбування вигідно представлять відтінок шкіри і очей, приховають сивину. Перукар може бути фахівцем з жіночих, чоловічих або дитячих зачісок, або перукарем-універсалом. Робота перукаря найчастіше позмінна, проходить в приміщенні. Весь день доводиться бути на ногах. У зв'язку із специфікою професії найбільше навантаження припадає на руки, що потребує великої фізичної витривалості. Звичайно, потрібно досконало знати техніку безпеки і санітарні норми. Перукар повинен уміти робити не лише стандартні стрижки, але і складні, святкові зачіски і укладки (особливо весільні, що мають свої особливості). Перукар повинен бути трішки психологом, адже йому потрібно прихилити до себе людину, зрозуміти її настрій, допомогти розслабитися. Часто клієнти просять зробити таку зачіску або вибирають той колір, який їм не підійде. Хороший майстер спробує відмовити людину, пояснити, порадити іншу зачіску, яка по-справжньому їй пасуватиме.

МАНІКЮРНИК. ПЕДИКЮРНИК

Є така професія, без якої не змогла б обійтися жодна людина.

Манікюрник, педикюрник - саме така. Це дуже цікава і прибуткова професія. За останні роки ця галузь краси бурхливо розвивається, і одночасно зростає потреба в компетентних

фахівцях. Однак, тільки за умови того, що майстер досконало володіє всіма таємницями цього мистецтва, можна бути впевненим, що клієнт вибере саме Вас.

Красиві доглянуті нігті – візитна картка сучасної людини. Доглянуті руки та ідеальні нігті додають впевненості у собі, підіймають настрій та неодмінно привертають увагу оточуючих, доставляючи усім естетичне задоволення. Тому ця професія зараз необхідна, престижна і чудово оплачувана.

Останнім часом робота манікюрниці стала більш різноманітною із застосуванням нових операцій. Серед послуг, окрім звичного манікюру, і європейський манікюр, при якому нігті обробляються за допомогою спеціального приладдя. З'явилися можливості для творчості. Сучасний майстер підбирає необхідний для створення задуманого образу колір, відтінок, вручну створює малюнок на нігті (рослинний орнамент, візерунки різних стилів). Застосовують також техніки аплікації й інкрустації.

Педикюр, постійний догляд за ногами – краща гарантія краси здоров'я. Доглянуті ноги – це розкіш, а не засіб пересування, дозвольте собі бути красивими!

У поєднанні із загальним гігієнічним доглядом за тілом манікюр і педикюр поліпшує стан організму, попереджує розвиток захворювань кісток рук, стоп і пальців ніг.

КУХАР. КОНДИТЕР. АДМІНІСТРАТОР (ГОСПОДАР) ЗАЛУ

Старе прислів'я наголошує: гарний кухар вартий лікаря. Від того, як харчується людина, залежить його здоров'я, настрій, виробничі досягнення. Професія кухаря потребує постійного пошуку творчої фантазії, тому що потрібно здивувати відвідувачів кожного разу, коли вони заходять до їдальні, кафе, ресторану, закладу харчування.

Кухар повин уміти поєднувати традиційну і сучасну, святкову і повсякденну кухню; готувати різноманітні страви з риби, м'яса, овочів; подавати кулінарні вироби в бенкетному виконанні; розробляти і розширювати власні рецепти, виховувати смак – основу кулінарного мистецтва; отримувати насолоду від приготування та оформлення страв.

Кондитер повинен мати смакові відчуття і гарне чуття запаху, вміло поєднувати смакові речовини у різних пропорціях для забезпечення приємного смаку і аромату готових виробів, підбирати кольори кремів природних тонів, творчо мислити і постійно працювати над розробкою та впровадженням нових рецептів, напівфабрикатів і готових виробів, вміти самостійно скласти рецептуру і технологічну картку на будь-який кондитерський виріб.

А найголовніше - готувати різні види тіста, кремів, начинок; оздоблювати кондитерські вироби; розробляти і розширювати власні рецепти; виховувати смак – основу кондитерського мистецтва.

МАЙСТЕР РЕСТОРАННОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Майстер ресторанного обслуговування – фахівець, обізнаний з усіма видами обслуговування в закладах ресторанного господарства. Це дуже цікава і творча професія. В організації успішної роботи ресторанів і кафе важливе місце посідає майстер ресторанного обслуговування, який займається складанням меню і прейскурантів, оформленням реклами, створенням музичних і розважальних програм в ресторанах і нічних клубах, організовує обслуговування відвідувачів в залі і за барною стійкою, керує роботою офіціантів і барменів, займається організацією банкетів і прийомів, обслуговуванням іноземних туристів.

А ще він готує зал до обслуговування споживачів; отримує столовий посуд, прибори, столову білизну; здійснює попереднє сервірування столів, складає серветки різними способами; зустрічає гостей, супроводжує їх до вільних або замовлених місць; приймає замовлення від споживачів, отримує та подає страви та напої; обслуговує клієнтів у номерах готелів; займається декантацією вина та напоїв і фламбуванням страв; проводить розрахунки із клієнтами за допомогою касового апарата, персонального комп’ютера; складає заявки на одержання товарів, кулінарних виробів, страв, булочних та кондитерських виробів; складає

попереднє меню для фуршетів, бенкетів та інших заходів поза межами закладу ресторанного господарства.

Додаток 3.

Кожний відповідальний спікер для учнів-випускників готує вступну бесіду, а також майстер-класи за конкретною професією, під час яких забезпечує учнів необхідним обсягом профорієнтаційних знань, умінь та навичок. При виконанні вправ (індивідуальна чи групова), учні розвивають в собі уміння розуміти самого себе, свої потреби та здібності й зацікавленість професією.

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, водій.

Завдання:

Для капітана команди: *Замінити автомобільне колесо легкового автомобіля Москвич-2140.*

Усім учасникам команди: по черзі проїхати певну відстань на вантажному автомобіль ЗІЛ.

Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення

Завдання:

Теоретичне завдання: комп'ютерна вікторина (для команди).

Практичне завдання: подані комплектуючі встановити на материнську плату (для команди).

Перукар

Завдання:

Переглянувши майстер-класи, заплести 3-D косу (для кожного учасника).

Манікюрник. Педикюрник

Завдання:

Покрити нігті гель-лаком з виконанням візерунків (для кожного учасника)

Кухар. Кондитер. Адміністратор (господар) залу

Завдання:

Виготовити вироби з солоного тіста (булочка у формі лебедя, грибочка, їжачка тощо)

Майстер ресторанного обслуговування

Завдання:

Скласти серветку до святкового столу (для кожного учасника команди)

Список використаної літератури:

1. https://sopinairina.wixsite.com/quests/--1-ckap
2. https://uk.wikipedia.org/wiki/
3. http://navigator.rv.ua/wp-content/uploads/2019/01/RUG-Koval-T.-P.pdf
4. Азарова Т. В. Вчимося вирішувати проблеми / Т. В. Азарова, О. І. Барчук ; під заг. ред. М. Р. Бітянової. – К. : Главник, 2007. – 144 с.
5. Білецька О. В. Розбудова навичок самостійного життя і сприяння зайнятості випускників професійно-технічних навчальних закладів - колишніх вихованців інтернатних установ для дітей-сиріт : [Навч. посіб.] / О. В. Білецька, М. М. Гищак, О. В. Мельников, О. Д. Шевчук. - К. : Грандіс-Груп, 2006. – 88 с.
6. Ільченко О. В. Використання web-квестів у навчально-виховному процесі. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/proftech/32834/
7. Інтерактивні технології навчання: теорія, досвід: Методичний посібник. /Авт.-уклад. О. Пометун, Л. Пироженко. – 2007.
8. Мішагіна О. Д. – Використання квесту як засобу активізації навчальної діяльності учнів. – https://ru.osvita.ua/
9. Професійне самовизначення старшокласників : Методичний посібник / Упор. Л. Шелестова. – К. : Шкільний світ, 2006. – 128 с.
10. Смирнова Е. Е. На пути к выбору профессии / Е. Е. Смирнова. – СПб. : КАРО, 2003. –176 с. - (Материалы для специалиста образовательного учреждения).
11. Усвідомлений вибір професій як запорука життєвого успіху // Психолог. - 2009. - № 2 (338). - С. 14-17.